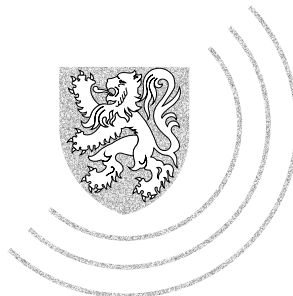

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

30 november 1998

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999

VERSLAG

**namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Eddy Schuermans
(Hoofdstuk VII – Terugvordering van overheidssteun en Hoofdstuk VIII – Vlamivorm)**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Robert Voorhamme.

Vaste leden :

de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Johan De Roo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Eddy Schuermans ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Didier Ramoudt ;

de heren Carlos Lisabeth, Jef Sleeckx, Robert Voorhamme ;

de heren Jan Penris, Frans Wymeersch ;

de heer Jean-Marie Bogaert ;

de heer Jos Stassen.

Plaatsvervangers :

de heren Joachim Coens, Jos De Meyer, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heer John Taylor, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen ;

de heren Louis Bril, André Denys, Dirk Van Mechelen ;

de heren Freddy De Vilder, Fred Dielens, Jacky Maes ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Emiel Verrijken ;

de heer Chris Vandenbroeke ;

de heer Jos Geysels.

Zie :

1214 (1998-1999)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 3 tot 10 : Amendementen
- Nr. 11 : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting
- Nr. 12 : Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport
- Nr. 13 : Verslag namens de Commissie voor Financiën en Begroting
- Nr. 14 : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu
- Nr. 15 : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
- Nr. 16 : Verslag namens de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer
- Nr. 17 : Verslag namens de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken
- Nr. 18 : Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden besprak op 20 en 27 november 1998 het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999.

De bespreking had meer bepaald betrekking op de Hoofdstukken VII – Terugvordering van overheidssteun (Artikel 34, §§ 1 en 2 – bevoegdheden van de Vlaamse minister-president) en Hoofdstuk VIII – Vlamivorm (Artikelen 35 tot 40 – bevoegdheden van de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media).

Het verslag is opgesplitst in twee delen :

DEEL I : Bevoegdheden van de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media – Hoofdstuk VIII – Vlamivorm

De bespreking hiervan had plaats op 20 november 1998

DEEL II : Bevoegdheden van de Vlaamse minister-president – Hoofdstuk VII – Terugvordering van overheidssteun

De bespreking hiervan had plaats op 26 november 1998

DEEL I : BEVOEGDHEDEN VAN DE VLAAMSE MINISTER VOOR ECONOMIE, KMO, LANDBOUW EN MEDIA

HOOFDSTUK VIII – VLAMIVORM (Artikelen 35 tot 40)

1. Toelichting door de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media¹

De minister licht artikelen 35 tot 40 toe als volgt. Voor Vlamivorm is een krediet van 3 miljard frank uitgetrokken op de begroting 1999.

¹ De toelichting van de minister werd uitgewerkt in een technische nota die is opgenomen als bijlage bij dit verslag.

De belangrijkste innovatie in het beleid is de tegemoetkoming van de Vlaamse regering aan de nood aan extra vorming in de ondernemingen.

De Vlaamse regering is met de Europese Commissie de verbintenis aangegaan om daarvoor de nodige kredieten uit te trekken en de nodige maatregelen te treffen.

In 1998 is een krediet van 500 miljoen frank uitgetrokken, in 1999 is een krediet van 1,2 miljard frank voorzien en in het jaar 2000 een krediet van 1,5 miljard frank.

En op de begroting Economie is een krediet ingeschreven van 70 miljoen frank voor de hervorming van het VIZO.

De minister merkt op dat er een onderscheid dient gemaakt tussen de vorming bestemd voor personen wier integratie op de arbeidsmarkt thans problematisch is, en voor de vorming van de werknemers in de bestaande ondernemingen. Beide elementen verdienen een evenwaardige bezorgdheid.

Wat de financiering van Vlamivorm betreft, stipt de minister aan dat dit gebeurt via het bestaande decreetale kader, nl. Vlaminov. Vlaminov is een succes geworden, zoals blijkt uit het feit dat 11.000 ondernemingen een beroep hebben gedaan op de lastenverlaging via Vlaminov.

Een van de knelpunten was evenwel dat de lastenverlagende maatregelen, mits behoud van de werkgelegenheid in de ondernemingen, slechts post factum werden toegekend. Met Vlamivorm wordt een beleid ex ante gevoerd, vermits Vlamivorm steeds resulteert in een vermindering van de onroerende voorheffing voor kleine ondernemingen met een bedrag van 25.000 frank per werknemer en voor de grote ondernemingen met een bedrag van 10.000 frank per werknemer, telkens mits naleving van de verplichting door de onderneming van het behoud van de werkgelegenheid.

Dit bedrag zal tijdens het komende begrotingsjaar besteed worden aan vorming. Zoals Vlaminov is Vlamivorm van toepassing op de sectoren industrie, bouw en transport. Het toepassingsgebied van het Vlaminovdecreet werd wel enigszins verruimd, zodanig dat wat Vlamivorm betreft, kan worden gesteld dat hierbij 50.000 extra werknemers zijn betrokken.

De sector transport omvat nu ook het vervoer van personen en koeriersdiensten. Ook interimbureaus en de informaticasector kunnen van de regeling

genieten. Concreet impliceert dit dat een onderneming die haar werkgelegenheid heeft in stand gehouden van een vermindering zal genieten van de onroerende voorheffing in de loop van de maand mei. Het bedrag van deze vermindering dient het bedrijf te reserveren voor extra-vorming van de werknemers, bovenop het bedrag dat voor vorming en opleiding (interne of externe vorming). Wat de draagwijdte van het begrip vorming betreft, dient verwezen naar de rubrieken 580 en 581 in de sociale balans.

Bedrijven kunnen participeren aan vormingsplannen binnen de sector, ze kunnen er ook van afwijken of ze kunnen zelfs een eigen vormingsaanbod ontwikkelen. Ondernemingen met meer dan vijftig werknemers moeten een vormingsplan opstellen en dit mededelen aan de ondernemingsraad ; kleinere bedrijven moeten ter zake de nodige informatie mededelen aan de Vlaamse overheid. Na een jaar werking zal een controle worden doorgevoerd of de vormingssteun effectief werd aangewend m.b.t. vorming en opleiding, zoniet zullen de bedrijven de subsidie moeten terugbetalen.

2. Bespreking

– Algemene bedenkingen en appreciatie

De heer Leo Cannaerts spreekt zijn waardering uit over Vlamivorm dat de opvolger is van Vlaminov. Dit is een tegemoetkoming voor het bedrijfsleven vanuit het Vlaamse niveau, terwijl het federale op dat vlak aanvankelijk achterbleef. Nu is er ook op het federale niveau in een tegemoetkoming voorzien, via de programmawet. Spreker ervaart het als positief dat men nu de nadruk legt op vorming. Hij ziet dit als de beste garantie voor de continuïteit van de tewerkstelling.

De heer De Roo ziet de voorliggende tekst als een belangrijk voorontwerp. In het kader van de Europese richtsnoeren werd Vlaanderen aangespoord meer inspanningen te doen inzake vorming voor werkenden en werkzoekenden.

De heer Paul Deprez vindt het goed dat er een voorwaarde voor opleiding ingebouwd wordt in de terugbetaling van de onroerende voorheffing. Vorming moet tot de bedrijfscultuur gaan behoren. Promotie zal noodzakelijk zijn om de bedrijven te overtuigen om deze middelen aan te vragen. De gelden moeten immers integraal aan vorming besteed worden.

De heer Karel De Gucht stelt dat hij Vlaminov een draak vond, en dat Vlamivorm een veelkoppige draak is. Het verband tussen de vereiste van vorming en de onroerende voorheffing is hem immers niet duidelijk. Hij vraagt zich af of er dan geen vorming nodig is in bedrijven waar er geen onroerende voorheffing moet betaald worden. Hij ziet wel twee politieke redenen waarom de maatregel deze vorm heeft aangenomen. Vooreerst gaan de socialisten enkel nog akkoord met iets in de stijl van Vlaminov, op voorwaarde dat er het schaamlapje van de vorming aan verbonden is. Bovendien slaagt Vlaanderen er niet in de Europese middelen waarin voorzien is voor doelstelling 4 zinvol te gebruiken.

De heer Jos Stassen zegt dat Vlaminov het resultaat was van een politiek akkoord en een uitloper van Marivlam, maar economisch geen bijkomende waarde had. Vlaanderen hoort niet bij de koplopers van Europa op gebied van vorming. De belangrijkste kritiek van Agalev op Vlaminov was dat investeren in bedrijven beter via vorming zou gebeuren. In die zin krijgt zijn fractie nu gelijk.

Volgens hem was er beter gesproken over Vorminov. Eerst was het de bedoeling om de bedrijfslasten omlaag te krijgen langs de omweg van investeringen en nu via vorming. De techniek die gebruikt wordt, namelijk de omweg langs de onroerende voorheffing, heeft echter geen enkel economisch nut.

De heer Bogaert vindt Vlamivorm een goedbedoelde inspanning, maar hij vreest dat men dezelfde weg opgaat als met Vlaminov : dat was een geschenk achteraf aan de bedrijven, waarvan geen dynamisch, arbeidsscheppend elan uitging. Is men met Vlamivorm ook niet al te zeer in de marge bezig ? Om te beginnen is het een ingewikkelde constructie met een nodeloze omweg via de onroerende voorheffing.

De voorzitter wijst erop dat in de volgende regeerperiode Vlaanderen misschien over meer fiscale autonomie zal beschikken. De koppeling aan de onroerende voorheffing, die inderdaad omslachtig is, zal dan kunnen vervangen worden door een efficiënter instrument. Over de koppeling van lastenverlaging aan inspanningen voor vorming en opleiding zijn alle partijen het eens. In de komende jaren zal het beleid hoe dan ook hierop gericht zijn. Het is dan ook noodzakelijk om de ondernemingen te stimuleren om zich hierop voor te bereiden.

Minister Van Rompuy repliceert dat hij, om enige continuïteit te waarborgen, wil dat Vlaminov, dat een decretale basis heeft, in elk geval behouden blijft als vehikel. Het zou tijdrovend zijn om van een totaal nieuw decreet te vertrekken. Hij vindt trouwens dat de vraagstellers de resultaten van Vlaminov al te zeer minimaliseren. De cijfers bewijzen het succes van de formule : de 11.000 aanvragen voor een Vlaminov-tegemoetkoming komen neer op een bedrag van 2 miljard frank, wat overeenkomt met wat aanvankelijk begroot was. Dit is toch een flinke zuurstofinjectie voor de bedrijven. Vlaminov is daarenboven gemakkelijk hanteerbaar voor de bedrijven en gemakkelijk controleerbaar door de administratie. Die principes worden nog versterkt in Vlamivorm, evenals de procedurele snelheid.

Om ook de nieuwe maatregel financieel beheersbaar te maken, blijft de koppeling aan de onroerende voorheffing bestaan. Het blijft dus gaan om een lastenverlaging, een principe dat al was goedgekeurd door de Vlaamse regering en de Vlaamse sociale partners. Ook het federale sociale akkoord koppelt lastenverlaging aan vorming. De gouden driehoek vorming-lastenverlaging-tewerkstelling wil de regering in geen geval opgeven.

Een snelle uitvoering is belangrijk.

Vervolgens onderstreept de minister dat Vlamivorm wel degelijk een ex-ante maatregel is. Nadat ondernemingen bewezen hebben te voldoen aan de vereisten op het vlak van werkgelegenheid en onroerende voorheffing, krijgen ze middelen om extra vorming te organiseren. Achteraf moeten ze bewijzen dat ze hiervoor een extra inspanning geleverd hebben.

De minister wijst erop dat het financieel plaatje van Vlaminov neerkomt op 2 miljard frank. De vermindering van de onroerende voorheffing was op dat ogenblik geplafonneerd tot vier miljoen frank per onderneming. Deze beperking wordt thans door het programmadecreet 1999 weggenomen. Thans mag er over een periode van drie jaar per onderneming maximaal 2,5 miljoen euro besteed worden voor vorming, wat neerkomt op een bedrag van 100 miljoen frank. Indien er eenzelfde aantal ondernemingen een aanvraag indienen, dan zal de afschaffing van het plafond van 4 miljoen frank de Vlaamse regering 400 miljoen frank kosten. Het bedrag voor KMO's werd opgetrokken van 20.000 tot 25.000 frank per werknemer, wat neerkomt op een uitgave van 200 miljoen frank voor de Vlaamse regering. Het uitbreiden van de begunstigde sectoren zal eveneens 400 mil-

joen frank kosten, wat neerkomt op een totale kostprijs van Vlamivorm van 3 miljard frank. Van dit bedrag is al 500 miljoen frank verwerkt in de begrotingscontrole.

– Verhouding Vlaminov en sociale akkoorden

Verschillende sprekers hebben vragen bij de verhouding tussen de sociale akkoorden en de maatregelen via Vlaminov. De heer Jacques Laverge merkt op dat er binnen bepaalde sectoren een centraal akkoord is afgesloten over bijkomende vorming. Indien een bedrijf daaraan deelneemt, heeft het al betaald voor vorming. Spreker wenst te vernemen of deze vormingsbijdrage van de bedrijven aftrekbaar is via de onroerende voorheffing. De minister antwoordt hierop dat de onroerende voorheffing wordt afgerekend in augustus of september. Op dat ogenblik ontvangt het bedrijf de subsidie. Binnen het jaar moet het bedrijf de vormingssubsidie besteden aan vorming. Dit feit dient los gezien van de eventuele federale maatregelen en de plannen voor meer vorming die op dit ogenblik door het VBO worden voorgesteld.

De heer Paul Deprez vraagt zich af wat de verhouding is tussen Vlaminov en de mogelijke sectorale akkoorden. De heren Johan De Roo en Jos Stassen vragen hoe de inspanningen op Vlaams en op federaal niveau zullen gecoördineerd worden. Op federaal vlak wordt voor de komende zes jaar tijd twintig miljard frank uitgetrokken voor vorming. Hoe zal de minister garanderen dat de 3 miljard frank hier bovenop zal komen ? Het gevaar bestaat dat men met de middelen aan verschillende voorwaarden zal proberen te voldoen.

De voorzitter, de heer Voorhamme, heeft dezelfde vraag. Hij stelt vast dat Vlamivorm een bijkomen de opleidingsinspanning betreft ten opzichte van het niveau van 1998. Een onderneming zal ofwel individueel steun kunnen aanvragen, ofwel via een subsectoraal of sectoraal akkoord. Maar ook het akkoord op federaal niveau voorziet in een lastenverlaging. Er moet vermeden worden dat het ene met het andere betaald wordt. Het ontwerp van decreet regelt dit niet, misschien kan dit in de uitvoeringsbesluiten opgenomen worden.

De voorzitter acht het belangrijk dat diegenen die betrokken zijn bij de onderhandelingen van het federaal akkoord – de sociale partners die nu ook moeten onderhandelen op ondernemings- en sectoraal niveau – ook betrokken worden bij de akkoorden over Vlamivorm. Het gaat immers over dezelfde materie. Beide moeten deel uitmaken van het beleid van de individuele bedrijven.

De minister bevestigt dat ook in het federale sociaal akkoord extra middelen worden uitgetrokken voor vorming. Het spreekt voor zich dat deze extra inspanning niet als uitgave in het kader van Vlami-vorm beschouwd kan worden. Dat zou erop neerkomen dat de Vlaamse regering de federale bijdrage financiert. Bovendien worden die middelen niet opgenomen in de sociale balans.

De heer Deprez merkt op dat de bijdragen die betaald worden in het kader van een sectoraal akkoord, niet in aanmerking worden genomen als verantwoorde kosten. Hij stelt de vraag of dit wel het geval is als men ook aan activiteiten deelneemt waarvoor bijkomend moet betaald worden. Minister Van Rompuy antwoordt bevestigend.

Om te voorkomen dat vorming, die al gefinancierd wordt door de sector of de federale lastenverlaging, nogmaals vergoed wordt, stelt de heer De Roo voor om in de tekst te vermelden dat de Vlaamse regering bepaalt welke inspanningen als bijkomende vorming in aanmerking kunnen komen. De Vlaamse regering moet ook kunnen bepalen welke bedrijven van een vormingsintentie worden vrijgesteld omdat zij reeds voldoende inspanningen leveren.

De minister denkt dat dit voldoende vervat is in artikel vier. De voorzitter vindt echter dat bijkomende vorming nog expliciet in dit artikel moet vermeld worden. De heer Deprez wijst er op dat in artikel drie, paragraaf twee, al sprake is van bijkomende vorming.

De minister stelt voor naar analogie van artikel 3 ook in artikel 4 de opsomming 'personeelseenheid, vorming, vormingsniveau en vormingsintenties' te vervullen met 'en bijkomende vormingsinspanningen'.

De heer De Roo kondigt een amendement in die zin aan.

– Vlami-vorm ook voor werkzoekenden ?

De heer De Roo dringt toch aan op aandacht voor de werkzoekenden. Hoewel de VDAB zich vooral richt tot deze groep, vindt hij het toch in het belang van de ondernemingen als die, via sectorale vormingsinstanties, werkzoekenden vorming geven die eventueel kan leiden tot aanwerving. Hij stelt de vraag of het niet zinvol is om de minister te machtigen zelf te bepalen welke categorieën van werkzoekenden hij wil gelijkstellen om in aanmerking te komen voor deze vorming. In bepaalde streken is er bijvoorbeeld een tekort aan werknemers in de

textielsector. Ondernemingen zouden dan een beroep kunnen doen op de vormingsinstituten om de opleiding te geven die nodig is om voldoende mensen in dienst te kunnen nemen. Hij ziet geen bezwaar om dit op te nemen.

De heer De Roo stelt vast dat vele bedrijven moeilijkheden hebben om personeel te werven. Kan een bepaalde categorie van werkzoekenden niet betrokken worden bij het initiatief, zodat ze kansen krijgen binnen de bedrijven ? Spreker wijst erop dat er ondanks de problemen bij Levi-Strauss 800 niet-ingevulde vacatures zijn in de textielsector en dat ook in andere knelpuntberoepen de vacatures te traag worden ingevuld.

Er moet volgens de minister een onderscheid gemaakt worden tussen vorming voor werkzoekenden en vorming voor werknemers. Het eerste maakt deel uit van het arbeidsmarktbeleid, terwijl Vlami-vorm enkel bedoeld is voor werknemersopleidingen.

De voorzitter wijst erop dat Vlami-vorm de drempel tot het aanwerven van bepaalde categorieën werkzoekenden zal verlagen. De heer Jos Stassen treedt hem volmondig bij en verwijst naar de leslokalen die Volvo-Gent onlangs heeft gebouwd. Deze worden verhuurd aan de VDAB die ze kan gebruiken voor de opleiding van werkzoekenden.

Minister Van Rompuy zegt dat het moeilijk is om dit op de juiste manier te definiëren. Men geeft een toelage aan de werknemer en wat als die uiteindelijk toch niet wordt aangeworven ?

De heer De Roo antwoordt dat er een toelage wordt gegeven aan de onderneming om mensen op te leiden die nadien in het bedrijf terechtkomen. Dit wordt geregeld in de sectorale fondsen. Als men hiervoor beroep doet op een bepaalde onderneming, heeft die daarbij bijkomende kosten, bijvoorbeeld voor de stages.

De voorzitter merkt op dat er nog een ander aspect is verbonden aan de beperking van de toelagen tot de werknemers. Het gebeurt dat de kernonderneming opleidingen organiseert voor de werknemers van de toeleveringsbedrijven, die cruciaal zijn voor de relaties tussen de ondernemingen. Deze opleidingen worden niet geregistreerd als vorming van deze bedrijven, terwijl deze niet slecht zijn en ook bijdragen aan het gestelde doel.

Volgens de heer De Roo komt het erop aan om aan de minister de mogelijkheid te geven om de uitvoeringsmodaliteiten te bepalen. De verfijning

van het ontwerp van decreet is essentieel om er een belangrijk instrument van te maken.

Minister Van Rompuy merkt op dat er hiervoor in de begroting andere middelen kunnen worden aangewend. Zo gaat het geld waarover minister Kelchtermans beschikt in het kader van het Vlaams actieplan werkgelegenheid grotendeels naar de knelpuntberoepen.

Minister Eric Van Rompuy vraagt zich af of het wel aangewezen is om ook de kosten van vorming voor werkzoekenden mee te financieren. Hij vreest dat er nieuwe problemen door zullen worden gecreëerd.

De voorzitter verwijst in dit verband naar de individuele beroepsopleiding : de opleiding van een werkzoekende wordt gefinancierd door de VDAB, op voorwaarde dat een onderneming zich engageert om de betrokkene achteraf in dienst te nemen.

De heer Johan De Roo merkt op dat de middelen voor vorming van werkzoekenden gefinancierd door sectorale fondsen, geen tweede maal mogen worden in mindering gebracht van het belastbare inkomen.

Als een onderneming bij de opleiding wordt ingeschakeld, ontstaan onvermijdelijk kosten voor dat bedrijf. Deze bijkomende kosten zouden volgens de spreker moeten kunnen worden afgetrokken. Spreker stelt daarom voor om het ontwerp van decreet in deze zin aan te vullen.

De heer Jean-Marie Bogaert repliceert dat het geen zin heeft om bedrijven die de werknemers uiteindelijk niet tewerkstellen financieel te steunen. De heer De Roo antwoordt daarop dat ondernemingen dit soort inspanningen pas doen als er vacatures zijn. De heer Bogaert pleit echter voor rechtlijnigheid : enkel werknemers in ondernemingen mogen in aanmerking komen.

De heer Paul Deprez ziet het volgende probleem : als een bedrijf als Volvo financieel tussenkomt voor vorming door een opleidingsinstelling voor een knelpuntberoep als lasser, zal Volvo daarvoor een factuur krijgen. De spreker stelt dat het heel moeilijk is om te controleren of de middelen niet werden besteed aan personen die al in dienst waren op het moment van de opleiding.

De voorzitter zegt dat de centrale vraag is of het bestaande instrumentarium volstaat. Hij vraagt

zich af of een en ander niet beter zou worden geregeld via de bestaande kanalen, zoals de VDAB.

De heer Eddy Schuermans geeft aan dat de middelen op het budget van Tewerkstelling veel mogelijkheden bieden om de werkgelegenheid te stimuleren. De maatregel van lastenverlaging is al ingewikkelder gemaakt door de aanvulling via Vlamivorm. Het komt erop aan om een en ander niet nog complexer te maken : op den duur zal men door het bos de bomen niet meer zien.

De heer Stassen stelt dat een bedrijf dat personeel zoekt voor knelpuntberoepen voor een stuk de maatschappelijke opdracht heeft om zelf inspanningen te doen voor opleiding. De overheid kan hierbij echter bijspringen. Hoe dit moet gebeuren moet technisch worden onderzocht.

De minister onderstreept dat volgens artikel 3 van het ontwerp van decreet, de vormingsinspanningen gericht moeten zijn op werknemers in de onderneming. Als de maatregel wordt opengetrokken kan de factuur erg hoog oplopen. De rekrutering van arbeidskrachten mag niet worden afgewenteld op de gemeenschap.

Minister Van Rompuy vindt het belangrijk dat de 11.000 ondernemingen die Vlamivorm zullen aanvragen vormingsintenties zullen neerleggen. Ze moeten dus nagaan wat ze aan vorming doen. In een aantal ondernemingen, met name in veel KMO's, zal dit pover zijn. De minister meent dat er zo een denkproces op gang zal komen. De twintig miljard frank waarover het VBO het heeft, betreffen vormingsinspanningen voor bestaande werknemers. Hieraan wil de Vlaamse regering dus een incentive geven. De minister wil in elk geval een onderscheid maken tussen de taak van de VDAB voor de opleiding van werkzoekenden en de vorming voor werknemers die geregeld wordt in Vlamivorm.

– Uitbreiding Vlamivorm tot andere sectoren ?

De heer Leo Cannaerts mist in het ontwerp van decreet de vrije beroepen die diensten verlenen aan de KMO's. De arbeidsbemiddeling kan wel genieten van de maatregel. Hij vraagt zich af of het enkel het budget is dat de minister weerhouden heeft om verder te gaan in de tertiaire sector en of het niet mogelijk zou geweest zijn de maatregel uit te breiden tot andere sectoren als de steun per werknemer niet verhoogd werd.

De minister antwoordt dat de maatregel al werd uitgebreid naar onder andere de interimkantoren

en de reinigingsbedrijven. Hij geeft toe dat deze keuze gedeeltelijk werd ingegeven door budgettaire redenen en dat er hierover discussie mogelijk is. Hij wijst erop dat men bij de vrije beroepen weinig onroerende voorheffing betaalt en beklemtoont dat het tenslotte ging om steun aan ondernemingen

– Vormingsinspanningen : normen en controle

De heren De Roo, Stassen en Bogaert vragen zich af hoe men zeker kan zijn dat het gaat om extra vormingsinspanningen. Wat zal de norm zijn ? Tal van bedrijven deden eerder al veel inspanningen ; moeten die nu ook nog extra inspanningen doen ? De heer De Roo vraagt of het mogelijk is te omschrijven wat een voldoende inspanning is, in termen van een bepaald percentage van de loonmassa. Kunnen de werknemers, die verantwoordelijkheid dragen in de onderneming, bijvoorbeeld omdat ze lid zijn van de ondernemingsraad, betrokken worden bij de organisatie van de vorming ?

De heer Stassen vraagt zich af hoe de minister gaat garanderen dat de belangrijke som van 3 miljard frank, die bijkomend geïnvesteerd wordt, daadwerkelijk gebruikt wordt voor een betere vorming van de juiste mensen. Zijn er al akkoorden met vormingsinstellingen, zoals VDAB en de vormingsinstituten opgericht met sectorfondsen ? Zullen de bedrijven een vormingsinvesteringsplan moeten opstellen ?

Vorming kan zowel extern als intern georganiseerd worden. Bedrijven kunnen onderling samenwerken of met een kenniscentrum. Minister Van Rompuy benadrukt dat het wel degelijk om extra vorming moet gaan, boven het vormingsniveau van 1998. De sociale balans geeft aan welke vormingsinspanning een bedrijf geleverd heeft in 1998. In 1999 moeten bedrijven extra vorming organiseren en het bedrag dat ze daarvoor uittrekken moet minstens gelijk zijn aan de Vlamivormsubsidie. Voorbeelden zijn : bijscholing, vervolmaking, omscholing, beroepsspecifieke taalcursussen, bedrijfsbeheer, zachte vorming en organisatorische vorming.

Bedrijven moeten de extra uitgaven bewijzen met facturen of contracten met de VIZO of VDAB. Alle bedrijven moeten bij hun aanvraag een vormingsplan voegen. Voor grote ondernemingen moet dit vormingsplan goedgekeurd zijn door de ondernemingsraad of de syndicale delegatie. Voor kleine ondernemingen zal de uitvoering ervan achteraf gecontroleerd worden via steekproeven. Als een KMO met tien werknemers een subsidie van 250.000 frank krijgt, moet die binnen het jaar aan

de hand van facturen de bijkomende inspanning bewijzen.

De heer Jean-Marie Bogaert wil weten hoe men er zeker van kan zijn dat het om een extra inspanning gaat.

De heer Danny Van Assche, kabinetsmedewerker, wijst erop dat de aanvrager de bedragen uit secties 580 en 581 van de sociale balans moet vermelden. Wie geen sociale balans moet indienen, moet vormingsinspanningen staven aan de hand van facturen en contracten.

Het ondernemingsplan kan bestaan uit eigen initiatieven of aansluiten bij een sectoraal vormingsakkoord. Een combinatie van de twee is eveneens mogelijk.

De heer Paul Deprez stelt de vraag of een KMO van 10 werknemers de 250.000 frank, waarop ze recht heeft, geheel aan bijkomende vorming moet besteden, als ze kan bewijzen dat ze vorig jaar al 1 miljoen frank aan vorming heeft uitgegeven.

De minister antwoordt dat de ambitie 1,9 percent van de loonkost is. Als een bedrijf kan bewijzen dat het dit jaar al meer inspanningen doet, hoeft het er geen bijkomende te doen. De subsidie is dan in feite een beloning voor de grote inspanningen die men al doet.

Volgens de heer Jos Stassen rijst de vraag hoe men kan verzekeren dat er een surplus is op het interprofessioneel akkoord in de sectoren waar er geen vormingsakkoorden zijn gesloten. Hij ziet niet in hoe men een onderscheid kan maken tussen de inspanningen die gebeuren op basis van het interprofessioneel akkoord en deze op basis van Vlamivorm.

Minister Van Rompuy antwoordt dat de eventuele hogere bijdragen niet in de sociale balans staan. Die bijdragen moeten worden onderscheiden van de vormingsinspanningen met betrekking tot Vlamivorm. Hij benadrukt dat men ervoor moet opletten om het federale systeem van sectorale akkoorden niet indirect te subsidiëren. Hoe dan ook geschieden de beoordeling en de toekenning van de toelage individueel per onderneming.

De voorzitter merkt op dat de sociale balans ook uitgaven bevat. De uitgaven voor vorige inspanningen in het kader van een akkoord, staan er wel in. In de meeste gevallen betaalt men aan een fonds en krijgt men daar kredieten voor. Men kan de uitgaven langs het fonds recupereren. De vraag rijst

evenwel op welke manier dit in de sociale balans staat en hoe dit gebeurt in de ondernemingen die niet gebonden zijn door een sectoraal akkoord. Als deze aansluiten bij een of ander akkoord, komen ze op federaal niveau in aanmerking voor een loonlastenverlaging. Hij stelt de vraag hoe men dit kan controleren.

De minister benadrukt dat men in ieder geval moet vermijden dat er twee keer wordt betaald. Vlaanderen kon echter moeilijk wachten op de sectorale vormingsakkoorden vooraleer iets te ondernemen. Op het moment dat Vlamivorm opgericht werd, wist men nog niet wat er op federaal niveau zou gebeuren.

De heer Johan De Roo merkt op dat hij het woord vormingsakkoord niet terugvindt in de tekst. Het opnemen van deze term zou een aantal problemen kunnen oplossen. Ook is hij van mening dat de minister de machtiging zou moeten krijgen om nader te bepalen wanneer een onderneming voldoende vormingsinspanningen heeft gedaan. Dit zou discussies kunnen vermijden. Er moet voorts een afwijkende regeling mogelijk zijn voor ondernemingen die bewezen hebben dat ze al voldoende vormingsinspanningen hebben geleverd.

De heer Bogaert wijst erop dat het niet om een akkoord hoeft te gaan. De minister zegt dat het niet gaat om een vormingsplan, maar wel om vormingsintenties. Er moet een akkoord zijn met de werknemers. Er zijn drie mogelijkheden. Ofwel gaat het om een ondernemingsplan dat voorgelegd wordt aan de ondernemingsraad en aan de syndicale delegatie. Een onderneming met minder dan honderd werknemers kan ook zonder meer een vormingsplan indienen. Ten slotte kan een individuele onderneming zich ook aansluiten bij een sectoraal plan waarvan het dan bepaalde onderdelen overneemt. Het gaat uiteindelijk om een individuele vormingsintentie. De voorzitter wijst erop dat nergens in de tekst vermeld staat dat er een overeenkomst moet zijn in de ondernemingsraad of met de syndicale delegatie. Hij meent nochtans dat het wel mogelijk moet zijn het overleg te honoreren waar dit mogelijk is. De beste instantie om na te gaan hoe de opleidingsinspanningen gericht zijn is een dergelijk overlegorgaan. De heer De Roo vindt het betwistbaar dat er in een moderne onderneming vorming zou georganiseerd worden waarover er geen overleg is geweest met de werknemers. Hij meent dat er veel meer kans op slagen is wanneer er wel na overleg een akkoord is bereikt.

De heer Van Assche licht toe waarom er sprake is van vormingsintenties en niet van een vormings-

plan. In het sociaal overleg werd het woord vormingsplan gebruikt voor een plan voor de hele onderneming. Het zou inderdaad goed zijn als de ondernemingen geregeld een dergelijk plan zouden opmaken. Hier gaat het er echter om wat de onderneming met de middelen van Vlamivorm wil gaan doen. Dat is minder dan een ondernemingsplan. Wat een vormingsintentie is staat omschreven in artikel 4. De voorzitter begrijpt dat het gaat om een vormingsintentie in de betekenis die omschreven staat in de tekst. Hij vraagt zich wel af of er in de tekst niet zou kunnen gesproken worden van een vormingsintentie in het kader van een opleidingsplan. Zo kunnen de ondernemingen, en zeker de KMO's, ertoe aangezet worden een opleidingsplan op te maken. Hij meent dat er overleg zou moeten gepleegd worden als dit binnen de onderneming bestaat. Als dat niet het geval is, dan zou het overleg opgestart moeten worden.

De heer Paul Deprez wijst erop dat in de uitvoeringsbesluiten toch nog moet omschreven worden wat vormingsplannen precies inhouden.

– Vlamivorm en ESF4

De heer Stassen wil weten wat het verband is tussen Vlamivorm en ESF4.

De heer De Gucht vraagt zich af of de Europese Commissie wel bereid zal zijn om Vlamivorm als een cofinanciering van die vierde doelstelling te beschouwen.

De minister verwijst naar pagina 6 van de nota : daar staat dat de Vlamivorm-premie van 10.000 frank via het ESF kan verhoogd worden met 8.000 frank. De heer Van Assche licht toe dat de koppeling aan ESF4 al besproken is in de stuurgroep van ESF4. Daar werd overeengekomen dat men dit kan aanvaarden als een vorm van cofinanciering. Als iemand Vlamivorm-middelen krijgt, dan krijgt die echter niet automatisch ook ESF4-middelen. Er moet een tweede aanvraag worden gedaan, waarvan de procedure een stuk ingewikkelder is en waar voorwaarden bijkomen. Het is wel de bedoeling de ondernemingen de weg te wijzen naar ESF4. Omgekeerd is een ESF4-aanvraag geen voorwaarde om in aanmerking te komen voor Vlamivorm.

– Vlamivorm en KMO's

De voorzitter wijst erop dat volgens het voorliggende ontwerp van decreet het akkoord van de ondernemingsraad is vereist. Vlaanderen is echter een KMO-land. Bedrijven met minder dan 100

werknemers hebben geen ondernemingsraad. Maar het probleem van de vorming stelt zich precies het scherpst in de kleine ondernemingen. Het is dus belangrijk dat de eerstelijnscontrole van de sociale partners ook voor Vlamivorm georganiseerd wordt. Dit moet het mogelijk maken om de vormingsgelden gericht te besteden. De bestaande vorming wordt voornamelijk gericht naar bepaalde categorieën werknemers. Diegenen die het grootste risico lopen om werkloos te worden, krijgen dikwijls ook de minste vorming. Het is belangrijk dat de bijkomende middelen voornamelijk voor die categorieën gebruikt worden. De voorzitter pleit ervoor deze vorming aan de sociale partners zelf over te laten : zij kennen het terrein.

De heer Bogaert treedt het standpunt van de voorzitter bij : hoe kunnen we de vormingsinitiatieven op een geordende manier stimuleren bij de talloze kleine ondernemingen met minder dan honderd werknemers ? Precies daar ontbreekt de structuur om vorming te stimuleren en liggen de kosten voor vorming ook relatief hoger.

De minister zegt dat het een probleem is dat KMO's zeer weinig aan vorming doen. Vertegenwoordigers van de middenstandsorganisaties binnen het Vesoc hebben dit trouwens al toegegeven. Het NCMV is bereid Vlamivorm te gebruiken als instrument om KMO's meer te doen investeren in vorming.

– Varia

De heer Bogaert wil weten wanneer de subsidie betaald wordt, als het jaar 1998 als basis gebruikt wordt en in 1999 extra vorming moet georganiseerd worden. Minister Van Rompuy antwoordt dat de subsidie onmiddellijk na goedkeuring van de aanvraag wordt uitbetaald. Die subsidie moet binnen het jaar besteed worden aan bijkomende vorming.

Hij is blij dat Vlamivorm een voortzetting is van Vlaminov met de bijkomende voorwaarde van vorming, maar vraagt zich af of dit plan beperkt blijft tot één jaar.

De heer De Roo vindt een verlenging van het initiatief geen slechte denkpiste, aangezien België inspanningen moet leveren in het kader van de Europese richtsnoeren. De voorzitter wijst erop dat de beperking tot één jaar in de tekst staat.

De heer Paul Deprez vindt dat de administratie ervan in dat geval beperkt moet gehouden worden. Hij begrijpt dat het, op het einde van de legisla-

tuur, moeilijk is om maatregelen te treffen voor meerdere jaren. De formule is wel niet ideaal.

De heer Johan De Roo vraagt wat er gebeurt met ondernemingen die aan de voorwaarden voldoen, een korting krijgen en die dan plots op een ongeoorloofde manier tot collectief ontslag overgaan.

De minister antwoordt dat hierop werd geanticipeerd in de slotpassus van artikel 4 : het bedrag zal worden teruggevorderd als niet aan de informatie- of raadplegingsprocedure bij collectief ontslag wordt voldaan.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Hoofdstuk VIII, de artikelen 35, 36 en 37 worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

In artikel 38, 2°, § 1, op de derde regel, overwegen de heren Voorhamme en Lisabeth een amendement in te dienen om achter de woorden "in de mate dat de belastingplichtige", de woorden "in het kader van een opleidingsplan" toe te voegen.

Dit amendement zou tegemoet komen aan de zorg dat het vormingsplan effectief wordt uitgevoerd. Enkele leden vrezen voor de bijkomende last voor de kleine ondernemingen en wensen het niet te steunen. De moeilijkheid is ook dat Vlaminov slechts geldt voor één jaar. Het heeft dus niet veel zin om te spreken van een planning.

De heren Voorhamme en Lisabeth kunnen begrip opbrengen voor deze bekommernis en dienen het amendement niet in.

Artikelen 38 en 39 worden aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Op artikel 40 ligt een amendement voor van de heren De Roo, Deprez en Voorhamme om in 2° na het woord "vormingsniveau" de woorden "bijkomende vormingsinspanning" in te voegen. Ter verantwoording wordt verwezen naar de algemene bespreking. Dit amendement wordt aangenomen met 9 stemmen bij 1 onthouding.

Het aldus gewijzigde artikel 40 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Het gehele hoofdstuk VIII wordt met dezelfde stemming aangenomen.

DEEL II : BEVOEGDHEDEN VAN DE VLAAMSE MINISTER-PRESIDENT

HOOFDSTUK VII – TERUGVORDERING VAN OVERHEIDSSTEUN (Artikel 34)

1. Toelichting door de Vlaamse minister-president

Minister-president Luc Van den Brande licht Hoofdstuk VII (Artikel 34, §§ 1 en 2) toe als volgt.

De SERV had een standpunt ingenomen over het voorstel van decreet van de heren Voorhamme, Sleeckx, Dielens en Tobback houdende de terugvordering van overheidssteun van ondernemingen die de informatie- en raadplegingsprocedure in geval van collectief ontslag niet naleven. Naar aanleiding daarvan besliste de Vlaamse regering op woensdag 23 juli 1997 dat de Vlaamse ministers die bevoegd waren voor sociaal-economische overheidssubsidies in het kader van het Vlaams werkgelegenheidsbeleid, het tot hun plicht rekenen dat het principe van terugvordering van overheidssteun bij niet-naleving van de geldende informatie- en raadplegingsprocedure kan worden ingepast in de beoogde steunmaatregelen. Er werd ook beslist dat de resultaten van dit onderzoek moeten worden bezorgd aan de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement.

Op verzoek van de minister van Wetenschap en Technologie bracht het Vlaams instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk en technologisch onderzoek (VITO) op 6 april 1998 in een technische nota een juridisch advies uit over de integratie van het principe van terugvordering in de geldende reglementering voor het verlenen van steun aan wetenschappelijk en technologisch onderzoek. Deze reglementering bestaat enerzijds uit het decreet van 6 mei 1987 tot bevordering van het industrieel-wetenschappelijk onderzoek, en anderzijds uit het besluit van de Vlaamse regering tot regeling van de bevordering van het industrieel, wetenschappelijk en technologisch onderzoek in Vlaanderen van 23 oktober 1991.

Volgens het IWT bestaan er momenteel slechts twee wettelijke normen voor de opvolging, rapportering en sanctionering van de door haar toegekende steun : artikel 55 tot en met 58 van het KB van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten en het algemeen controlerecht van het Rekenhof op het IWT in uitvoering van de Grondwet. Volgens het IWT is een wetgevende norm in de vorm van een decreet noodzakelijk om de doelstellingen

van de indieners van het voorstel te kunnen bereiken.

Om die reden stelt de minister-president artikel 34 voor. Op basis van artikel 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 oktober 1991 tot bevordering van het industrieel, wetenschappelijk en technologisch onderzoek en tot terugvordering van overheidssteun van ondernemingen die de informatie- en raadplegingsprocedure in geval van collectief ontslag niet naleven, biedt dat artikel de wettelijke grondslag voor de terugvordering van steun door het IWT. Rekening houdend met de juridische analyse en de nota die het IWT op verzoek van de minister-president opstelde, vraagt de minister-president deze decretale bepaling goed te keuren. Ze is de invulling van het principe, in de omstandigheden en onder de voorwaarden die werden aangegeven in dit voorstel van decreet.

2. Bespreking

De heer Jacques Laverge heeft een vraag over het ingaan van de datum voor de periode van vijf jaar waarnaar in artikel 34 wordt verwezen. Voor het IWT wordt de toegekende steun soms heel verspreid betaald. Voor het wetenschappelijk onderzoek is er dus vaak een groot verschil tussen de steunverlenings- en de uitbetalingsdatum. Expansiesteun wordt heel snel toegekend, terwijl de betalingen voor programmaondersteuning in fases gebeuren.

Minister-president Luc Van den Brande repliceert dat men zich moet baseren op het standpunt en de datum van de raad van bestuur. In het verleden kon dat misschien tot die moeilijkheid leiden, maar ondertussen werd afgestapt van de voorschottenregeling. Zodra de raad van bestuur een beslissing heeft genomen, is er nu een totale subsidiëring.

Wel vergt dit waarschijnlijk nog een of twee uitvoeringsbesluiten. Die zullen er ook komen.

De voorzitter vraagt om op de hoogte te worden gehouden van die uitvoeringsbesluiten.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Het enig artikel 34 van hoofdstuk VII-Terugvordering van overheidssteun wordt aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

Hoofdstuk XIV

Tewerkstelling

Een amendement van de leden Voorhamme, Van Cleuvenbergen, Stassen, Laverge en Bogaert, strekt er toe een nieuw hoofdstuk XIV met als titel "Tewerkstelling het programmadecreet" toe te voegen (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1214/5*).

De commissie overtuigt de indieners om dit amendement in te trekken omdat de bekommernis inzake de oprichting van sociale werkplaatsen door de OCMW's aan de orde zou komen in een verzameldecreet. Conform de economie van een programmadecreet, hoort deze aangelegenheid hier niet thuis.

Dit amendement wordt ingetrokken.

Hoofdstuk XV

Toerisme

Door de leden Merckx-Van Goey, Coens, Maes en Sleeckx, wordt een amendement ingediend dat een nieuw hoofdstuk XV – Toerisme invoegt met een enig artikel (*Parl. St. VI. Parl. 1998-99, nr. 1214/10*).

Dit amendement machtigt de Vlaamse regering ertoe, in het kader van een bijzonder kustpromotieprogramma, een aantal subsidies toe te kennen aan een lijst van nominatim vermelde projecten.

Dit zou gebeuren lastens de begrotingen 1997, 1998 en 1999. De Vlaamse regering stelt de voorwaarde inzake toekenning en uitbetaling vast. Dit artikel heeft uitwerking met terugwerkende kracht tot 1 januari 1997.

Dit amendement is een technische aanpassing ingevolge opmerkingen van het Rekenhof. Het verstrekt een decretale basis aan het kustactieplan.

Dit amendement, houdende invoeging van een nieuw hoofdstuk XV-Toerisme, wordt aangenomen met 8 stemmen voor bij 2 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Eddy SCHUERMANS Robert VOORHAMME

BIJLAGE

VLAMIVORM : een aantal technische punten

1. Vlamivorm : het principe

Ondernemingen die in 1998 minstens evenveel voltijdse equivalenten tewerkstellen als in 1997 krijgen per voltijdse equivalent een lastenverlaging van hun onroerende voorheffing. Voor een kleine onderneming bedraagt dit 25.000 frank, voor een grote of middelgrote onderneming 10.000 frank. Voor elke nieuwe voltijdse equivalent wordt de vermindering verhoogd met 5.000 frank en indien het gaat om een arbeidsplaats voor een laaggeschoold langdurig werkloze met 10.000 frank.

Het feit dat het gaat om een lastenverlaging brengt met zich mee dat er uiteraard niet méér lastenverlaging kan worden toegekend dan er onroerende voorheffing van het aanslagjaar 1999 verschuldigd is.

Een bijkomende voorwaarde is dat de volledige lastenverlaging moet aangewend worden voor investeringen in extra vorming en/of opleiding van de medewerkers, uiterlijk binnen het jaar na de toekenning ervan. Deze voorwaarde vervangt de eerdere investeringsvoorwaarde.

2. Behoud principes Vlaminov

Indien de Vlaamse regering beslist tot een maatregel om opleidingsinspanningen van de Vlaamse ondernemingen te stimuleren, moet deze maatregel aan een aantal dwingende voorwaarden voldoen :

1. De maatregel moet eenvoudig zijn.
2. De maatregel moet procedureel snel en eenvoudig tot stand kunnen komen én worden geïmplementeerd.
3. De uitgaven, die met de maatregel gepaard gaan, moeten beheersbaar blijven.
4. De aanwending van de lastenverlaging moet gecontroleerd kunnen worden.
5. De maatregel moet geëvalueerd kunnen worden op de doelgroep, de soort en de omvang van de vorming.

Een licht aangepaste Vlaminov-maatregel blijkt aan al deze voorwaarden te voldoen. Ofwel omwille van de ervaring, die werd opgedaan in het eerste implementatiejaar, ofwel omwille van het feit dat aan de voorwaarde voldaan kan worden door een uiterst geringe ingreep.

2.1 Eenvoudig

Ten eerste heeft de huidige Vlaminov-maatregel bewezen **uitermate eenvoudig** te zijn in zijn toepassing. De aanvraagformulieren waren duidelijk en kort, en konden door boekhouders en sociale secretariaten zonder al teveel moeite en/of tijdverlies

ingevuld worden. Bovendien leert de ervaring dat de bestaande maatregel op een aantal vlakken nog verder vereenvoudigd kan worden. Concreet zal het verschil in berekening tussen het behoud en de toename van tewerkstelling (voltijdse equivalenten versus aantal arbeidsplaatsen) afgeschaft worden. De verwerking van attesten kan in samenwerking met de RSZ volledig geïnformatiseerd worden, zodat de aanvraag van attesten tot een absoluut minimum beperkt kan worden. Indien de inning van de onroerende voorheffing door de Vlaamse Gemeenschap voldoende op punt staat, kan zelfs overwogen worden de Vlaminov-tegemoetkoming onmiddellijk te verrekenen in het aanslagbiljet. Het opleggen van een extra vormingsvoorwaarde, kan goedgekeurd en gecontroleerd worden op het niveau van het bedrijf in de ondernemingsraad, op basis van een op te stellen vormingsplan. Voor kleinere ondernemingen kan de administratie Economie naar aanleiding van expansiedossiers de controle op de uitvoering van het vormingsplan op zich nemen. Bij de uiteindelijke evaluatie zal eveneens de administratie werkgelegenheid betrokken worden.

2.2 Snelle uitvoering

De tweede voorwaarde is de **implementatie** van de maatregel. Ook hier is de procedure van Vlaminov erg eenvoudig. Voor Vlaminov bestaan op dit ogenblik reeds het decreet van 19 december 1997 en het besluit van 17 februari 1998. Een beperkte amendering van het Vlaminov-decreet volstaat om de nieuwe doelstellingen decretaal te verankeren. Een zelfde snelle procedure kan gebruikt worden voor het uitvoeringsbesluit. De nieuwe regeling kan dus reeds in het begin van 1999 in voege treden.

2.3 Financiële beheersbaarheid

De **financiële beheersbaarheid** van de Vlaminov-maatregel heeft zichzelf reeds bewezen. De 11.000 aanvragen voor Vlaminov-tegemoetkoming komen neer op een vermoedelijke uitgave van 2 miljard frank, wat overeen komt met wat aanvankelijk begroot was. Vermits er voldoende cijfermateriaal verzameld werd bij de implementatie van Vlaminov, kan een vrij goed beeld geschetst worden van de kostprijs van Vlamivorm, inclusief de voorgestelde wijzigingen.

De grootste waarborg voor de beheersbaarheid van de maatregel blijft uiteraard de koppeling aan de onroerende voorheffing. Het blijft immers gaan om een lastenverlaging, een principe dat reeds eerder werd goedgekeurd door de Vlaamse regering en de Vlaamse sociale partners.

2.4 Controleerbaarheid

Daarnaast moet de maatregel ook **controleerbaar** zijn. Dit wordt in de nieuwe maatregel nog belangrijker dan in de Vlaminov-maatregel, aangezien het niet langer gaat om een volkomen ex-post-maatregel. De eerste vereiste is de goede omschrijving van de voorwaarden. De bestaande hebben hun deugdelijkheid reeds bewezen. Vooral voor wat al dan niet onder vorming wordt verstaan, moet een zeer duidelijk hanteerbare definitie geleverd worden (zie infra). De controle zelf komt tot stand binnen de onderneming, de ondernemingsraad en de bestaande inspectie van de

expansiedossiers. Het tegelijkertijd controleren van Vlaminov-steun tijdens de inspectie van expansiesteun beslaat reeds zowat een derde van alle KO-dossiers en dit zonder enige meerkost.

2.5 Evaluatie

Tot slot is er het luik van de **evaluatie**. Hiervoor zal een beroep gedaan worden op de expertise van de administratie Werkgelegenheid. Samen met de administratie Economie moet kunnen nagegaan worden wat Vlamivorm reëel op het terrein teweege heeft gebracht.

3. Verschilpunten Vlaminov-Vlamivorm

3.1 Vormingsverplichting

In de plaats van de oorspronkelijke investeringsverplichting komt er nu een vormingsverplichting (zie verder).

3.2 Meer steun voor KO's

Vermits de lastenverlaging tot doel heeft vorming aan te zwengelen en dit vooral een probleem blijkt te zijn in kleinere ondernemingen, zullen de uitkeringen per voltijdse equivalent in de KO's verhoogd worden van 20.000 tot 25.000 frank per voltijdse equivalent.

3.3 Uitbreiding toepassingsgebied

Het Vlaminov-decreet was van toepassing op de be- en verwerkende nijverheid, het wegtransport en de bouw. De sectorale focus zal met Vlamivorm verbreed worden. Het decreet voorziet in het uitbreiden van Vlamivorm naar de volledige vervoersector, de informatica, arbeidsbemiddeling en de reiniging van gebouwen. Het uitvoeringsbesluit zal de omschrijving van deze sectoren verder specificeren en eventuele industriële restsectoren bij opnemen.

De redenen tot deze uitbreiding liggen in het feit dat deze sectoren :

- zeer dicht aansluiten bij de reeds eerder weerhouden sectoren (uitbreiding transportsector);
- sterk arbeidsondersteunend gericht zijn ;
- zeer belangrijke tewerkstellingscreatie tot stand brengen (logistiek) ;
- een bijzondere aandacht aan vorming kunnen gebruiken (informatica).

Door deze toevoeging van bijkomende sectoren zal het toepassingsgebied van de maatregel worden uitgebreid van 500.000 tot 550.000 werknemers.

3.4 Verhoging steunplafond

De steun die via de Vlaminov-maatregel kon gegeven worden, was beperkt tot 100.000 euro per bedrijf (zijnde ongeveer 4 miljoen Bfr.). Door het feit dat er een vormingsvoorwaarde wordt opgelegd, kan deze grens verhoogd worden. Voor

vorming bepaalt de Europese wetgeving dat er maximaal 2,5 miljoen euro steun aan een bedrijf kan worden verstrekt, gespreid over een periode van drie jaar.

3.5 Budget

De totale doorvoering van deze wijzigingen zal neerkomen op een meeruitgave van maximaal 1 miljard fr. Dit brengt de totale geraamde kostprijs voor Vlamivorm op 3 miljard frank.

4. Vormingsvoorwaarde

Belangrijk voor het welslagen van de maatregel, is de correcte omschrijving van een vormingsactiviteit. Vorming is het bewust en gericht beïnvloeden van medewerkers in organisaties waardoor kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes worden ontwikkeld die noodzakelijk of gewenst zijn in huidige of toekomstige functies.

Met volgende principes wordt rekening gehouden :

- het gaat om extra vorming boven het vormingsniveau van 1998 ;
- zowel externe als interne vorming komen in aanmerking ;
- bedrijven kunnen onderling samenwerken of de samenwerking van kenniscentra inroepen.

Ondernemingen die reeds bijzondere inspanningen doen op het vlak van vorming of die in 1998 juist een uitzonderlijke inspanning hebben gerealiseerd, kunnen toch voor Vlamivorm in aanmerking komen zelfs indien hun budget voor vorming in 1999 niet hoger ligt dan in 1998. Deze ondernemingen moeten wel kunnen bewijzen dat zij een aanzienlijk groter percentage van hun loonmassa aan vorming besteden dan het gemiddelde van onze drie belangrijkste handelspartners.

Vormingskosten zijn de kosten zoals omschreven onder punt IV “Inlichtingen over de opleiding van werknemers tijdens het boekjaar” van de methodologische toelichting betreffende de sociale balans (BS 30/08/96) en zoals vermeld onder de rubrieken 580 en 581 van de sociale balans (idem).

Mogelijke voorbeelden zijn :

- bijscholing
- vervolmaking
- omscholing
- beroepsspecifieke taalcursussen
- bedrijfsbeheer/bedrijfsmanagement
- “zachte vorming” in functie van creativiteit, vernieuwing, design, kwaliteitszorg, technologische en ecologische productie- en procesveranderingen,...
- organisatorische vorming, onder andere in functie van veranderingsprocessen ten gevolge van intern ondernemerschap

Er wordt naar gestreefd om alle categorieën van medewerkers evenwichtig in de vorming aan bod te laten komen. De aanvragers zullen via het aanvraagformulier

aangespoord worden extra aandacht te besteden aan de vorming van laaggeschoolde werknemers.

Bij de aanvraag moet de onderneming specificeren waarvoor de vlamivorm-tegemoetkoming aangewend zal worden. Zij heeft hiertoe vier mogelijkheden :

1. Er is een sectoraal vormingsakkoord, aangemeld bij de Vlaamse Gemeenschap, en het bedrijf vindt zich erin terug. Het bedrijf past het sectoraal vormingsakkoord toe.
2. Er is een sectoraal vormingsakkoord, doch het bedrijf vindt zich er slechts gedeeltelijk in terug.
3. Er is een sectoraal vormingsakkoord, doch het bedrijf wenst andere accenten te leggen.
4. Er is geen sectoraal vormingsakkoord.

In het eerste geval wordt van de onderneming geen verdere informatie gevraagd : vlamivorm zal worden aangewend voor de sectorale doelstellingen. In de gevallen 2, 3 en 4 zal de onderneming op het aanvraagformulier haar vormingsintenties moeten weergeven ten belope van de vlamivorm-tegemoetkoming. Deze intenties moeten worden voorgelegd aan de ondernemingsraad of de syndicale afvaardiging, indien deze aanwezig zijn in de onderneming. In het geval er een goedgekeurd opleidingsplan bestaat, mag dit als vormingsintentie in bijlage worden opgenomen.

In het geval dat de ondernemer expliciet slechts vormingsintenties formuleert ten belope van een gedeelte van de Vlamivorm-tegemoetkoming waarop hij recht heeft, zal hem slechts dit gedeelte uitbetaald worden.

De controle gebeurt door de administratie Economie. Een jaar na ontvangst van de Vlamivorm-tegemoetkoming sturen de ondernemingen een overzicht van hun vormingsuitgaven in het bewuste jaar op aan de administratie Economie. Meer gedetailleerde controle op facturen en uren zal steekproefgewijs ter plaatse worden uitgevoerd. Om na te gaan of de ondernemers hun vormingsuitgaven effectief met de Vlamivorm-tegemoetkoming hebben verhoogd, wordt uitgegaan van het principe van de sociale balans, sectie 580/581. In deze sectie worden de vormingsinspanningen van de onderneming opgenomen. Het gaat zeer bepaald over de individuele inspanningen van de onderneming. Van de collectieve inspanningen zoals overeen gekomen binnen sectorale akkoorden, wordt abstractie gemaakt. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat Vlamivorm de vormingsintenties, voortkomend uit het intersectoraal akkoord zou financieren. Die ondernemingen die niet verplicht zijn een sociale balans neer te leggen, zullen een gelijkaardige aangifte moeten doen op het aanvraagformulier zelf. Eén jaar na de ontvangst van de Vlamivorm-tegemoetkoming moet de ondernemer aantonen dat de aangegeven vormingsinspanningen met minstens de Vlamivorm-tegemoetkoming verhoogd werden. Hij mag dit reeds doen aan de hand van de sociale balans 1999 of aan de hand van facturen en staten. Die ondernemingen die in 1998 reeds meer investeerden dan het gemiddelde van onze belangrijkste handelspartners (1,8 à 2,0%), moeten alleen aantonen dat zij in het volgende jaar boven dit gemiddelde blijven. Op die manier wordt vermeden dat de goede leerlingen gestraft worden of dat er vorming om de vorming wordt georganiseerd.

De evaluatie gebeurt door dezelfde administratie, in samenwerking met de administratie Werkgelegenheid. Deze evaluatie zal tot doel hebben na te gaan in welke mate Vlamivorm erin geslaagd is de vorming binnen ondernemingen tot een hoger niveau op te tillen. Parameters waarmee ondermeer rekening gehouden zal worden, zijn de spreiding van de vorming over de medewerkers, de aard van de vorming, het aantal vormingsuren.

5. Band Vlamivorm - Europese Structuurfondsen

Vlamivorm wordt een maatregel gericht op het aanmoedigen van permanente vorming binnen ondernemingen. Doelstelling 4 van het Europese structuurbeleid is eveneens gericht op het voorzien in vorming van werknemers. Dit kan onder de volgende voorwaarden :

- de vorming moet anticiperen op wijzigingen in de ondernemingen in verband met wijzigende produkten, produktie- en beheerssystemen, procesveranderingen e.d.;
- de vorming moet tot bedoeling hebben de werkzekerheid van de werknemers op langere termijn te verbeteren;
- de besteding van de middelen moet verifieerbaar zijn en passen binnen de politiek van de terzake bevoegde overheid, dit laatste betekent, zoals gebruikelijk in het Europese structuurbeleid, dat cofinanciering vanuit de overheid noodzakelijk is.

Met de introductie van Vlamivorm wordt een verhoging van de vormingsinspanningen beoogd, en wordt tegelijkertijd een belangrijke basis gecreëerd voor cofinanciering in het kader van ESF doelstelling 4.

Nogal wat ondernemingen zullen in het kader van Vlamivorm vorming op touw zetten die ook in aanmerking komt voor Europese co-financiering onder doelstelling 4. Dit kan voor de onderneming in kwestie een aanzienlijke verhoging betekenen van het te besteden budget. Bij een Vlamivorm-premie van 10.000,- bef. kan het ESF tot 8.000,- bef. extra betekenen. Indien dit wordt aangevuld met sectorale cofinanciering kunnen de genoemde bedragen nog gevoelig worden opgetrokken.

Daarom zal de onderneming bij de promotie en in het aanvraagformulier van Vlamivorm attent gemaakt worden op de extra mogelijkheden van het Europees Sociaal Fonds. De ondernemer moet evenwel duidelijk worden gemaakt dat :

- de ESF-procedure los staat van het verdere verloop van de Vlamivorm-procedure;
- aan deze procedure bepaalde eisen zijn verbonden inzake aanvraag, inhoud en kader van de vorming.

Voor verdere informatie en begeleiding bij de indiening van een doelstelling 4-project, evenals voor verdere vragen m.b.t. de vorming in bedrijven, zal via een centraal telefoonnummer (infolijn) en e-mailadres verwezen worden naar de administratie Werkgelegenheid.

Tegelijkertijd zal de ESF-4 procedure worden vereenvoudigd en zullen de criteria worden aangepast. Zo zal er een globaal dossier “Vlamivorm - doelstelling 4” worden voorbereid en zal er een ruimere interpretatie worden verbonden aan de criteria “werknemers bedreigd met werkloosheid” en “anticiperen - inspelen op industriële mutatie”, zoals in heel wat andere Europese landen.

De verdere uitwerking van de koppeling van de doelstelling 4-fondsen aan Vlamivorm zal gebeuren door de terzake bevoegde kabinetten en administraties.

6. Besluit

In het kader van het economisch omgevingsbeleid en ter versterking van het ondernemerschap in Vlaanderen, wordt een arbeidsgebonden lastenverlaging voorgesteld, die volledig wordt aangewend voor vorming en opleiding binnen de begunstigde onderneming. Deze Vlamivorm-maatregel komt eenvoudig tot stand via een aanpassing van het Vlaminov-decreet. De administratieve last voor de ondernemer wordt nog verder teruggedrongen. Het “de minimis”-plafond wordt afgeschaft. Er komen meer sectoren aan bod en voor kleine ondernemingen (waar de nood aan extra vorming het hoogst is) wordt de premie met 5.000 frank verhoogd. Vlamivorm kan voor sommige ondernemingen als hefboom gebruikt worden voor ESF-middelen in het kader van doelstelling 4.

Vlamivorm werd uitvoerig besproken met de VESOC-partners. Zij stemmen in met de krachtlijnen van het voorstel. De Vlaamse regering zal nu de maatregel verder technisch uitwerken. Vlamivorm vereist een aanpassing van het Vlaminov-decreet. Tevens zal een uitvoeringsbesluit moeten worden opgesteld.